

ควีนมาก

ที่ วท (ปคร) ๐๔๐๕/๕๕๐๗๗๙๑

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถ.พระราม ๖ เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ3665
รับที่ : ศ10748/54
วันที่ : 07 ธ.ค. 54 เวลา: 9:17

สอ 3/290
๒๕๕๔
๙.๔๗.

๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความเห็นชอบในการทำ Station's operator contract สำหรับสถานีเฝ้าตรวจนิวเคลียร์
กัมมันตรังสี (สถานี RN๖๕) ภายใต้สนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๖๗๗๑ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือคณะตุลาการ ณ กรุงเวียนนา ที่ ๐๓๑๐๑/๒๐๖๖/๒๕๕๓
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๒๖/๑๑๖๙๕
ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๒
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๑๐๐๕/๑๓๒๖
ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔
 ๔. สำเนาร่าง Station's operator contract ของสถานี RN ๖๕ พร้อมคำแปล
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนมาก ที่ อส ๐๐๐๕/๑๓๑๕๐
ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔

ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติขอเสนอเรื่อง
“ขอความเห็นชอบในการทำ Station's operator contract สำหรับสถานีเฝ้าตรวจนิวเคลียร์กัมมันตรังสี
(สถานี RN๖๕) ภายใต้สนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์” เพื่อคณะรัฐมนตรี
พิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราช
กฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งเป็นไป
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ มอบหมายให้
สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นหน่วยประสานงานหลักระดับชาติของสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลอง
อาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty หรือ CTBT) ซึ่งสนธิสัญญานี้
มีจุดมุ่งหมายหลักคือห้ามมิให้มีการทดลองอาวุธนิวเคลียร์และระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ ไม่ว่าในสิ่งแวดล้อม
ใด เพื่อป้องกันมิให้มีการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ให้ก้าวหน้าขึ้นไปอีก ต่อมาประเทศไทยได้ลงนามใน
สนธิสัญญาดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม จนถึงขณะนี้สนธิสัญญา CTBT ยัง
ไม่มีผลบังคับใช้ เนื่องจากประเทศที่มีศักยภาพทางนิวเคลียร์ จำนวน ๔๔ ประเทศตามภาคผนวก ๒ ของ
สนธิสัญญา CTBT ยังไม่ส่งมอบสัตยาบันสาร ดังนั้น ในขั้นนี้ จึงมีการตั้งคณะกรรมการเตรียมการ
สำหรับองค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Preparatory Commission
for the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization, CTBTO/ PrepCom) ขึ้น ณ
กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของสนธิสัญญา

๒/CTBT ใน...

CTBT ในระหว่างที่สนธิสัญญา CTBT ยังไม่มีผลบังคับใช้ โดยมีสำนักเลขาธิการทางวิชาการของคณะกรรมการเตรียมการสำหรับองค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (The Provisional Technical Secretariat for the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization, CTBTO/PTS) เป็นหน่วยงานดำเนินการด้านวิชาการ และภายหลังสนธิสัญญา CTBT มีผลบังคับใช้แล้ว CTBTO/PrepCom จะเปลี่ยนไปเป็นองค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization, CTBTO)

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๘ อนุมัติให้

(๑) จัดตั้งสถานีเฝ้าตรวจนิวไคลด์กัมมันตรังสี (สถานี RN๖๕) และสถานีเฝ้าตรวจความสั่นสะเทือนของพิภพ (สถานี PS๔๑) ในประเทศไทย

(๒) ดำเนินการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนสำหรับสถานีเฝ้าตรวจฯ ทั้งสองสถานี และให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นหน่วยประสานงานดำเนินการจัดตั้งสถานีเฝ้าตรวจทั้งสอง

นอกจากจะเป็นการดำเนินการตามข้อผูกพันที่ไทยได้ทำไว้กับ CTBTO/PTS แล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการใช้เป็นหน่วยสนับสนุนการเฝ้าระวังภัยทางรังสี และการเตือนภัยแผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิด้วย สำหรับสถานี RN๖๕ จัดตั้งภายในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยได้รับอนุญาตใช้พื้นที่จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้ว ส่วนสถานี PS๔๑ จัดตั้งแล้วโดยการปรับใช้สถานีวัดความสั่นสะเทือน จังหวัดเชียงใหม่ ของกรมอุตุนิยมวิทยา กองทัพเรือ

๑.๑.๓ คณะผู้แทนถาวร ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ในนามของรัฐบาลไทยได้มีการทำหนังสือแลกเปลี่ยนสำหรับการจัดตั้งสถานี RN๖๕ และสถานี PS๔๑ กับ CTBTO/PTS แล้วเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๗ และวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๘

๑.๑.๔ ปัจจุบันคู่สัญญาของ CTBTO/PTS ในการจัดตั้งสถานี RN๖๕ คือ บริษัท Environment S.A. ซึ่งได้ว่าจ้างบริษัทในประเทศไทยดำเนินการก่อสร้างในระยะแรกแล้ว คือการก่อสร้างในส่วนของสาธารณูปโภคพื้นฐาน สำหรับการก่อสร้างระยะที่สองซึ่งเป็นระยะสุดท้ายคือการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ รวมทั้งอาคารหลักของสถานี จะต้องดำเนินการภายหลังการลงนามใน Station's operator contract ระหว่าง Station operator สำหรับสถานี RN๖๕ กับบริษัท Environment S.A.

๑.๑.๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ อนุมัติในหลักการให้แต่งตั้งสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็น Station operator สำหรับสถานี RN๖๕ และสถานี PS๔๑ ในประเทศไทย และให้เสนอข้อตกลง ความตกลง หรือความร่วมมืออื่นที่เกี่ยวข้องที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจะทำกับ CTBTO/PTS หรือคู่สัญญาของ CTBTO/PTS เพื่อพิจารณาเป็นรายฉบับไปว่าจะมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๙๐ หรือมาตรา ๑๙๐ วรรค ๒ หรือไม่

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือถึง CTBTO/PTS เพื่อแจ้งให้ทราบถึงการแต่งตั้งสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็น Station operator สำหรับสถานี RN๖๕ และสถานี PS๔๑ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๒.๒ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้เสนอร่าง Station's operator contract ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว โดยสำนักงานอัยการสูงสุดมีข้อสังเกตให้ปรับแก้ไข รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒.๓ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้เสนอร่าง Station's operator contract ให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว โดยกระทรวง

๓/การต่างประเทศ...

การต่างประเทศมีความเห็นว่า ร่างสัญญาดังกล่าวไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็น “หนังสือสัญญา” ตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากบริษัท Environment S.A. ซึ่งเป็นคู่สัญญาฯ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ร่างสัญญานี้ จึงเป็นสัญญาเกี่ยวกับการจัดจ้าง ซึ่งจะต้องส่งร่างสัญญานั้นให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้พิจารณา ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๕ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๒.๔ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้เสนอร่าง Station's operator contract ที่ปรับปรุงแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาอีกครั้ง โดยสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างสัญญาดังกล่าวได้มีการปรับแก้ไขให้เป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงานอัยการสูงสุดทุกประการแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้เสนอข้อตกลง ความตกลง หรือความร่วมมืออื่นที่เกี่ยวข้องที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจะทำกับ CTBTO/PTS หรือคู่สัญญาของ CTBTO/PTS เพื่อพิจารณาเป็นรายฉบับไปว่าจะมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๙๐ หรือมาตรา ๑๙๐ วรรค ๒ หรือไม่ โดยที่ Station's operator contract นี้เป็นข้อตกลงที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจะต้องทำกับคู่สัญญาของ CTBTO/PTS จึงต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การดำเนินงานตามพันธกรณีของสนธิสัญญา CTBT เพื่อจัดตั้งสถานีเฝ้าตรวจทั้งสอง จำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน เนื่องจากแผนการจัดตั้งได้ล่าช้ากว่ากำหนดเดิมของ CTBTO/PTS แล้วหลายปี ขณะนี้การก่อสร้างสถานีเฝ้าตรวจ RN๖๕ ที่ดำเนินงานไปบางส่วนต้องหยุดชะงักลงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างในขั้นตอนต่อไปได้ จนกว่าจะมีการทำสัญญา Station's operator contract ระหว่าง Station operator กับบริษัท Environment S.A.

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติในฐานะ Station operator สำหรับสถานี RN๖๕ และสถานี PS๔๑ จำเป็นต้องมีการทำสัญญาที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งสถานีสอง กับ CTBTO/PTS และคู่สัญญาของ CTBTO/PTS ดังนี้

๔.๑.๑ Station's operator contract กับคู่สัญญาของ CTBTO/PTS คือ บริษัท Environment S.A. เพื่อช่วยเหลือคู่สัญญาของ CTBTO ในการก่อสร้างสถานี RN๖๕ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน รวมทั้งการปฏิบัติงานภายในสถานี RN๖๕ ก่อนขั้นตอนการรับรองสถานีของ CTBTO ด้วย

๔.๑.๒ [Testing and Evaluation and] Post-Certification Activities Contract กับ CTBTO/PTS เพื่อการทดสอบ ประเมิน และปฏิบัติงานภายในสถานี RN๖๕ และการปฏิบัติงานภายในสถานี PS๔๑

๔.๒ ร่าง Station's operator contract นี้ เป็นร่างที่ปรับปรุงตามข้อสังเกตของสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว

๔/๔.๓ กระทรวง...

๔.๓ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมองค์การระหว่างประเทศ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ร่างสัญญาดังกล่าวไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็น “หนังสือสัญญา” ตามมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากบริษัท Environment S.A. ซึ่งเป็นคู่สัญญา มิใช่ หน่วยงานของรัฐ ร่างสัญญานี้ จึงเป็นสัญญาเกี่ยวกับการจัดจ้าง ซึ่งจะต้องส่งร่างสัญญานั้นให้สำนักงาน อัยการสูงสุดเป็นผู้พิจารณา ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๕

๔.๔ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ได้ พิจารณาด้านเทคนิคแล้ว มีความเห็นว่าสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติสามารถปฏิบัติงานในฐานะ Station operator ได้ในวงเงินค่าใช้จ่ายตามสัญญาที่บริษัท Environment S.A. ต้องสนับสนุน

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบการทำ Station's operator contract กับ บริษัท Environment S.A. ซึ่งเป็นคู่สัญญาของ CTBTO/PTS

๕.๒ เห็นชอบให้เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทย ใน Station's operator contract

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปลอดประสพ สุรัสวดี)

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

สำนักสนับสนุนการกำกับดูแลความปลอดภัยจากพลังงานปรมาณู

โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๖๔๕๘

โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๓๐๑๓